

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 18C/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122206432
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Filip Grznárik
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122206432.5

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt s. č. XXX, C., proti žalovanému: D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt s. č. XXX, C., o určenie neplatnosti zmluvy, konajúc o späťvzati žaloby, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie zastavuje.
- II. Súd žalovanému nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou vo veci samej domáha (po právoplatnom odmietnutí žaloby v časti žalobného nároku uplatneného v II. výroku žalobného návrhu a v tej časti III. výroku žalobného návrhu, v ktorej si žalobca uplatňuje žalobný nárok na náhradu škody s príslušenstvom uznesením č. k. 18C/61/2022 – 28 z 18. októbra 2022, právoplatným 09.11.2022) určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, na základe ktorej bol vykonaný vklad vlastníckeho práva pod č. V 1994/2022, evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. C., obec C., G. H..

Dňa 23.02.2023 bolo súdu doručené podanie žalobcu z 21.02.2023, ktorého obsahom bolo späťvzatie žaloby v celom rozsahu.

Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

Žalobca ako dominus litis disponuje po začatí sporu procesným právom vziať žalobu späť (§ 144 CSP) a v prípade splnenia zákonných podmienok tým dosiahnuť zastavenie konania alebo jeho časti bez meritórneho rozhodnutia (§ 145 CSP). Žalobca nie je nijako obmedzený vo výkone svojho práva vziať žalobu späť, pokiaľ konanie ešte nebolo právoplatne skončené. Zastavenie konania alebo jeho časti ako bezprostredný následok späťvzatia žaloby je však podmienené splnením ďalšej podmienky, ktorá je od vôle žalobcu nezávislá. Ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, je na zastavenie konania v dôsledku späťvzatia žaloby nevyhnutný súhlas žalovaného (§ 146 ods. 2 CSP). V ostatných prípadoch súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí; s výnimkou späťvzatia žaloby pred predbežným prejednaním sporu podľa § 168 CSP alebo pred pojednávaním (§ 146 ods. 3 CSP).

Žalobca skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie podal podanie, doručené súdu dňa 23.02.2023, ktoré obsahuje zrozumiteľný, jednoznačný a bezpodmienečný prejav vôle vziať žalobu v celom rozsahu späť, teda ide o účinné späťvzatie žaloby s riadnymi procesnoprávnymi účinkami.

Keďže žalobca urobil predmetný procesný úkon – späťvzatie žaloby v celom rozsahu skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, súd by podľa § 146 ods. 1 CSP nemohol prihladiť ani na prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby, a preto nebolo ani hospodárne (čl. 17 CSP) toto späťvzatie žaloby žalovanému doručovať na vyjadrenie, keďže ani jeho nesúhlas by nebol spôsobilý zmeniť rozhodnutie súdu o zastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby. Keďže v prejednávanej veci nejde o spor, v ktorom by určitý spôsob vzťahu medzi stranami vyplýval z osobitného predpisu, nevyžadoval sa podľa § 146 ods. 2 CSP súhlas žalovaného so späťvzatím ani z tohto dôvodu.

Keďže vzal žalobca žalobu v celom rozsahu späť a súhlas žalovaného so späťvzatím sa v danej veci nevyžaduje a na prípadný nesúhlas by súd ani nemohol prihladiť, sú v prejednávanej veci splnené všetky podmienky, za ktorých naplnenia je súd povinný konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastaviť.

Súd preto I. výrokom tohto uznesenia podľa § 145 ods. 1 CSP konanie zastavil.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Keďže uznesenie o zastavení konania podľa § 145 ods. 1 CSP je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, súd podľa § 262 ods. 1 CSP v tomto uznesení rozhodoval aj o nároku na náhradu trov konania.

Rozhodovanie o priznaní nároku na náhradu trov konania, ktoré bolo zastavené, upravuje Civilný sporový poriadok v § 256 ods. 1, podľa ktorého súd prizná (nárok) na náhradu trov konania protistrane tej strany, ktorá procesne zavinila zastavenie konania.

Pojem procesné zavinenie, použitý v § 256 CSP, nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Pojem procesné zavinenie je pritom nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne.

Bez ohľadu na to, že do Civilného sporového poriadku nebola výslovne prebratá druhá veta § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, doktrína – s ktorou sa súd v plnom rozsahu stotožňuje, keď nezistil žiadny legitímny dôvod na odchýlenie sa od nej – uzatvára, že naďalej platí, že ak sa pre správanie žalovaného vzala späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný nahradiť trovy konania, pretože nesporne zavinil zastavenie konania. Dôvodnosť žaloby sa posudzuje procesne a bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatiu nedošlo. Rozhodnou je skutočnosť, že žalovaný splnil to, čoho sa žalobca domáhal, a že len z tohto dôvodu vzal žalobu späť (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022 – ďalej len „Komentár k CSP“, § 256).

V prejednávanej veci nevyvolal späťvzatie žaloby žalovaný tým, že by splnil, čoho sa žalobca žalobou domáhal, keďže toto bolo v prejednávanej veci vzhľadom na žalobou uplatnený nárok a tým aj predmet konania objektívne vylúčené. Žalobca totiž podal v prejednávanej veci určovaciu žalobu o určenie právnej skutočnosti (neplatnosti kúpnej zmluvy), pri ktorom type žaloby je objektívne vylúčené, aby

správaním žalovaného došlo k splneniu toho, čoho sa žalobca v tomto konaní domáhal – teda aby správaním žalovaného došlo k určeniu právnej skutočnosti (neplatnosti kúpnej zmluvy), keď túto môže určiť výlučne súd.

Súd preto dospel k záveru, že zastavenie konania procesne zavinil žalobca, ktorý vzal žalobu v celom rozsahu späť, dôvodom ktorého späťvzatia nebolo to, že by žalovaný splnil to, čoho sa žalobca žalobou v tomto konaní domáhal (keďže ako súd už uviedol, žalovaný nemohol určiť neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorej určenia neplatnosti sa žalobca domáhal žalobou), a preto by mala podľa § 256 ods. 1 CSP voči nemu nárok na náhradu trov konania protistrana, ktorým je žalovaný. K uvedenému záveru súdu o tom, že dôvodom späťvzatia žaloby nebolo to, že by žalovaný splnil to, čoho sa žalobca žalobou v tomto konaní domáhal, súd dopĺňa, že bol bez právnej relevancie poukaz žalobcu na to, že dôvodom späťvzatia žaloby bolo to, že žalovaný pozemok, prevod vlastníckeho práva ku ktorému bol predmetom danej kúpnej zmluvy na žalobcu, keďže žalobca sa žalobou nedomáhal v tomto spore uvedeného prevodu vlastníckeho práva – tento nárok si žalobca totiž uplatnil v inom súdnom konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19C/78/2022, ktoré sa práve skončilo zastavením konania pre späťvzatie žaloby z dôvodu, že žalovaný splnil hmotnoprávny nárok, ktorého sa totožný žalobca voči totožnému žalovanému v predmetnom konaní žalobou domáhal.

Súd však z obsahu spisu nezistil, že by žalovanému akékoľvek trovy v konaní vznikli, keď nezaplatil žiadny súdny poplatok, nebol v konaní právne zastúpený, podanie – vyjadrenie k žalobe podal elektronicky, teda ani s jeho podaním mu žiadne trovy (napr. na poštovné) nevznikli.

Podľa právnej vety judikátu R 72/2018 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 14/2018 z 28. februára 2018), s ktorou je v súlade aj dlhodobo ustálená súdna prax krajských a okresných súdov, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

Keďže v prejednávanej veci je už v čase rozhodovania súdu o nároku na náhradu trov konania z obsahu spisu zrejmé, že žalovanému, ktorý by podľa § 256 ods. 1 CSP mal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, doposiaľ v konaní žiadne trovy nevznikli, vychádzajúc z právnej vety judikátu R 72/2018, v záujme, aby bola vec podľa čl. 17 CSP čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá je rozhodnúť o náhrade trov konania priamo tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Súd preto II. výrokom tohto uznesenia podľa § 262 ods. 1 v spojení s čl. 17 CSP (v zmysle právnej vety judikátu R 72/2018) žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Súd z uvedených dôvodov preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Súd záverom na okraj vo vzťahu k žalobcovi uvádza, že vydaním tohto uznesenia o zastavení konania, ktorým je súd viazaný aj pred nadobudnutím právoplatnosti (§ 237 ods. 1 CSP), zanikajú právne účinky predvolania žalobcu na výsluch podľa § 138 CSP, ktorého termín bol určený na 10.03.2023.

Čo sa týka žalobcom zaplateného súdneho poplatku za podanú žalobu, súd uvádza, že späťvzatím žaloby pred prvým pojednávaním vzniká poplatníkovi nárok na vrátenie kráteného súdneho poplatku (§ 11 ods. 3, ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov – ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). O vrátení kráteného súdneho poplatku súd však nemôže rozhodnúť spolu s rozhodnutím o zastavení konania pre späťvzatie žaloby v jednom rozhodnutí. Proti tomuto uzneseniu o zastavení konania pre späťvzatie žaloby je prípustné odvolanie (§ 357 písm. a/ CSP), z ktorého dôvodu o ňom môže rozhodnúť len sudca (a nie vyšší súdny úradník) (§ 6 ods. 2

zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v účinnom znení). V konaní podľa zákona o súdnych poplatkoch, a teda aj v konaní o vrátení kráteného súdneho poplatku podľa § 11 ods. 3 a ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, koná a rozhoduje (len) vyšší súdny úradník (§ 14 ods. 4 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch). Keďže konať a rozhodnúť o zastavení konania pre späťvzatie žaloby môže len sudca a o vrátení súdneho poplatku len vyšší súdny úradník, je vylúčené rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku už v rozhodnutí o zastavení konania pre späťvzatie žaloby, vydanom sudcom. O vrátení kráteného súdneho poplatku tak rozhodne súd, obsadený vyšším súdnym úradníkom, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia (pre úplnosť možno dodať, že skôr, ako bude súdne konanie právoplatne skončené, nemôže vzniknúť dôvod na vrátenie súdneho poplatku pre zastavenie konania).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (§ 357 ods. 1 písm. a/, písm. m/ CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Nitra ako súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorými sú uvedenie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).